

KASVATUS- JA AIKUISKASVATUSTIETEEN PERUSOPINNOT 25 op

Opetussuunnitelma lv. 2024–2027 / Avoin yliopisto-opetus

Osaamistavoitteet

Opiskelija tuntee kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen peruskäsitteistön ja hahmottaa tieteenalan teoriasuuntauksia. Opiskelija tuntee kasvatuksen, koulutuksen ja oppimisen ilmiöitä ja ymmärtää niiden historiallisia, filosofisia ja yhteiskunnallisia yhteyksiä. Opiskelija hahmottaa kasvatustieteellisen tutkimuksen perusteita ja omaksuu valmiuksia tieteellisten tekstien lukemiseen ja kirjoittamiseen.

Sisältö

Perusopintoihin sisältyvät seuraavat opintojaksot:

- Johdanto kasvatustieteisiin 4 op
- Johdanto oppimiseen, opetukseen ja arviointiin 3 op
- Kehitys- ja kasvatopsykologia 4 op
- Johdatus kasvatustieteisiin 3 op
- Kasvatus ja koulutus yhteiskunnallisina ilmiöinä 4 op
- Oppimisen muuntuvat ympäristöt 7 op

Lisätiedot

Opiskelijat suorittavat perusopinnot seuraavan opetussuunnitelman mukaan. Opinnot aloitetaan ja niitä jatketaan aina voimassa olevan opetussuunnitelman mukaan. Opinnot suositellaan aloitettavaksi suorittamalla opintojakso Johdatus kasvatustieteisiin.

Opintokokonaisuuden arvosana (asteikko 1-5) muodostuu opintojaksojen painotetusta keskiarvosta. Perusopintojen opintokokonaisuus 25 op (arvosana) ei vanhene. Opiskelijan suorittamat perusopintojen opintojaksot vanhenevat, mikäli opiskelija on suorittanut perusopinnoista enemmän osan (vähintään 13 op) ennen vuonna 2014. Vanhentuneet opinnot päivitetään suorittamalla yksi perusopintojen vanhentunut opintojakso uudelleen, tai jos vastaavaa opintojaksoa ei ole enää tarjonnassa, suoritetaan jokin muu perusopintojen opintojaksoista. Kyseinen opintosuoritus tallennetaan opintorekisteriin mutta siitä ei saa opintopisteitä.

Mikäli opiskelija on aloittanut kasvatustieteen tai aikuiskasvatustieteen perusopintojen suorittamisen ennen 1.8.2022 ja on suorittanut niistä enemmän osan (väh. 13 op) joko kasvatustieteen tai aikuiskasvatustieteen perusopintojen opetussuunnitelman mukaisesti, voi hän suorittaa ko. kokonaisuuden loppuun voimassa olevan opetussuunnitelman mukaisesti ja opintokokonaisuus kootaan joko kasvatustieteen tai aikuiskasvatustieteen perusopinnoiksi. Jos taas opiskelija on suorittanut alle 13 op, opintokokonaisuus suoritetaan loppuun voimassa olevan opetussuunnitelman mukaisesti ja opintokokonaisuus kootaan kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen perusopinnoiksi. Huom. Näissä tapauksissa opiskelijan tulee olla ensin yhteydessä opintokokonaisuuden suunnittelijaan opintotilanteen selvittämiseksi ja saadakseen ohjeet perusopintojen loppuun suorittamisesta.

KTAKT0001 Johdanto kasvatustieteisiin 4 op

Vastuuhenkilö

Rauno Huttunen

Tavoitteet

Opiskelija tuntee kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen peruskäsitteistön, osa-alueet, historiallisen kehityksen pääpiirteet sekä niiden merkityksen nykyisyydessä. Hän tuntee pääpiirteissään keskeiset teoriasuuntaukset ja kysymyksenasettelut. Opiskelija on orientoitunut kasvatustieteellisen tutkimuksen perusteisiin sekä teorian merkitykseen kasvatuksessa. Opiskelijalla on perusvalmiudet kasvatustieteellisen kirjallisuuden ymmärtämiseen sekä itsenäiseen ja yhteistoiminnalliseen akateemiseen opiskeluun erilaisissa oppimisympäristöissä.

Sisältö

- kasvatustieteiden luonne, tehtävät ja osa-alueet
- kasvatustieteiden peruskäsitteistö, tutkimusotteet ja menetelmät
- kasvatuksen ja aikuiskasvatuksen historia ja yhteiskunnallinen merkitys (Suomessa)
- opettajuus kasvatustieteellisen tutkimuksen näkökulmasta
- tutkimusperustaisuus opetuksessa

Suoritustavat

Moodle-tentti TAI Moodle-tehtävä

Toteutustavat

- verkko-opetus 9 t (verkko-opinnot)
- pienryhmäopetus 9 t (monimuoto-opinnot)

Oppimateriaalit

1. Saari, A. 2021. Kasvatusteoria. Antiikista nykypäivään. Gaudeamus.
2. Luennoitsijoiden mahdollinen muu materiaali, jotka on saatavissa opintojakson Moodle-alueella.

Arviointiasteikko

0–5

KASA3403 Johdanto oppimiseen, opetukseen ja arviointiin: 3 op

Vastuhenkilö

Tiina Tuijula

Tavoitteet

Opiskelija

- hallitsee opetuksen, oppimisen ja arvioinnin ydinkäsitteet
- osaa käyttää opetussuunnitelmia opetuksensa perustana
- omaksuu perustietoa ja käytännön valmiuksia suunnitella, toteuttaa ja arvioida opetusta ja oppimista

Sisältö

- opettajuus ammattina ja ammattietiikka
- opetussuunnitelman tasot, tyypit, tehtävät ja arvot
- opetussuunnitelman ohjaama pedagoginen toiminta, opetuksen kehittäminen ja toimintakulttuuri
- opettajan vuorovaikutusosaaminen
- opetusmuodot, opetusmenetelmät ja niiden käyttö
- arviointi ja palaute
- moninaiset oppilaat tai opiskelijat

Suoritustavat

Kirjallinen tehtävä 2-3 opiskelijan ryhmässä tai itsenäisesti.

Toteutustavat

- luento-opetus 6 t
- verkko-opetus 6 t (verkko-opinnot)
- pienryhmäopetus 6 t (monimuoto-opinnot)

Oppimateriaalit

1. Roiha, A. & Polso, J. (2023). Onnistu erityyttämisessä. Toimivan opetuksen opas. Jyväskylä: PS-kustannus. (Painetusta kirjasta sivut 15-212 eli osat 1 ja 2.)
2. Sahlberg, P. & Sharan S. (toim.) 2002. Yhteistoiminnallisen oppimisen käsikirja. Helsinki: WSOY (sivut 10-47 ja yksi vapaasti valittava luku väliltä 1.2.-2.7).
3. Saloviita, T. 2013. Luokka haltuun! Parhaat keinot toimivaan opetukseen. Jyväskylä: PS-kustannus (sivut 18-78).
4. Luostarinen & Nieminen (2019). Arvioinnin käsikirja. PS-kustannus (luvut 2-5; 8-9 ja 11; painetusta kirjasta sivut 33-107; 165-207; 233-250)

KASA0008 Kehitys- ja kasvatopsykologia: 4 op

Vastuuhenkilö

Tiina Tuijula

Tavoitteet

Opiskelija

- tuntee havaitsemisen, oppimisen, ajattelun, tunne-elämän ja käyttäytymisen kehitys- ja kasvatopsykologiset peruskäsitteet ja lainalaisuudet
- ymmärtää vuorovaikutuksen merkityksen yksilön kehityksen ja oppimisen tukemisessa perheen, varhaiskasvatuksen, kouluopetuksen, opiskeluympäristöjen ja työelämän näkökulmasta

Sisältö

- lapsen, nuoren ja aikuisen kognitiivisen, emotionaalisen ja sosiaalisen kehityksen lainalaisuudet ja peruskäsitteet, niin klassisten kuin uudempien kehitystä kuvaavien teorioiden valossa
- keskeiset motivaatioteoriat ja peruskäsitteet oppimisen psykologiasta
- erilaiset oppimis- ja kasvu ympäristöjen vaikutusmekanismit

Suoritustavat

Moodle-tentti

Toteutustavat

- luento-opetus 6 t
- verkko-opetus 6 t (verkko-opinnot)
- pienryhmäopetus 6 t (monimuoto-opinnot)

Oppimateriaalit

1. Lehtinen, E., Vauras, M. & Lerkkanen, M-K. 2016. Kasvatopsykologia. 3. uudistettu painos, PS-kustannus.
2. Pulkkinen, L., Ahonen, T., & Ruoppila, Isto (toim.). (2023). Ihmisen psykologinen kehitys. 10. uudistettu painos. Jyväskylä: PS-kustannus/Santalahti, Print.

Arviointiasteikko

0-5

KTAKT0002 Johdatus kasvatustilfilosofiaan: 3 op

Vastuuhenkilö

Rauno Huttunen

Tavoitteet

Opiskelija saa esiymmärryksen kasvatuksen ja koulutuksen filosofisista ja eettisistä perusteista sekä erilaisten filosofisten perussuuntauksien ja ihmiskäsitysten lähtökohdista. Opintojakson pohjalta opiskelija kykenee hahmottamaan kasvatusteorioiden ja kasvatuskäytäntöjen taustalla olevia filosofisia lähtökohtia.

Sisältö

- kasvatustilfilosofian tehtävät ja tutkimuksen perusperiaatteet

- sosiologia tieteenä ja ajattelutapana
- kasvatussosiologian keskeiset käsitteet, teoriasuuntaukset ja tutkimuskohteet
- koulutuksen- ja aikuiskoulutuksen historiallinen muotoutuminen ja niiden yhteiskunnalliset tehtävät
- kasvatuksen ja koulutuksen yhteydet sukupuoleen, sukupolveen ja yhteiskuntaluokkaan

- kasvatuksen ja koulutuksen yhteydet moninaiseen ja moniarvoiseen yhteiskuntaan
- koulun käytäntöjen ja opettajuuden yhteiskunnalliset ehdot
- koulutus osana elämäntulkua

Suoritustavat

Moodle-tentti

Toteutustavat

- luento-opetus 6 t
- verkko-opetus 6 t (verkko-opinnot)
- pienryhmäopetus 6 t (monimuoto-opinnot)

Oppimateriaalit

Antikainen, A., Rinne, R. & Koski, L. 2013 tai 2021. Kasvatussosiologia. Helsinki: PS-kustannus. (luvut 1-9).

Arviointiasteikko

0-5

KTL_0087 Oppimisen muuntuvat ympäristöt: 7 op

Vastuhenkilö

Rauno Huttunen

Tavoitteet

Opiskelija laajentaa ja syventää ymmärrystään kasvatuksesta ja oppimisesta eri konteksteissa ja lisää tietämystään kasvatusta ja aikuiskasvatustieteiden tutkimuskentästä ja tutkimuskohteista

Sisältö

- Oppiminen eri konteksteissa ja erilaisissa ympäristöissä
- Jatkuva, kaikkiallistuva oppiminen
- Opettajuus ja oppimisen tukeminen

Suoritustavat

Moodle-tentti tai essee

Toteutustavat

- verkko-opetus 6 t (verkko-opinnot)
- pienryhmäopetus 6 t (monimuoto-opetus)

Oppimateriaalit

Seuraavat kirjat, joista opiskelija valitsee kolme teosta:

- Kontkanen, S., Piispa-Hakala, S. & Havu-Nuutinen, S. (toim.). 2023. Oppimisen muuntuvat maisemat. Jyväskylä: Suomen kasvatustieteellinen seura Fera. Kasvatusalan tutkimuksia 84. Saatavilla ainoastaan e-kirjana.
- Kupias, P. & Peltola, R. 2019. Oppiminen työssä. Helsinki: Gaudeamus.
- Savolainen, H., Vilkkö, R. & Vähäkylä, L. (toim.) 2017. Oppimisen tulevaisuus. Tallinna: Gaudeamus.
- Tarnanen, M. & Kostianen, E. 2020. Ilmiömaista! Ilmiölähtöinen lähestymistapa uudistamassa opettajuutta ja oppimista. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, opettajankoulutuslaitos.
- Vasalampi, K. 2022. Näin motivoit oppimaan. Jyväskylä: PS-Kustannus.

Ja lisäksi seuraavat artikkelit:

- Korkeamäki, J. 2021, Oppimisvaikeudet, toimintavalmiudet ja toimijuus elämäntulussa: Tapaustutkimus aikuisten oppimisvaikeuksista. Aikuiskasvatus 41 (1), 6–17.
- Poikkeus, A.-M. & Alasuutari, M. 2021. Miten yksilöiden ja yhteisöjen oppiminen ja hyvinvointi rakentuvat ja millainen on kasvatustieteiden rooli niihin liittyvässä ymmärryksessä ja vaikuttamisessa? Kasvatus 52 (3), 356–361.
- Takala, M. & Saarinen, M. 2020. Opettajan toimijuus muutoksessa – Yhteisopetusta pienin askelin. Työelämän tutkimus 18 (3), 231–244.

Arviointiasteikko

0-5